Mikołów 1 sierpnia 2026 r.

PODMIOT WNOSZĄCY PETYCJĘ (Petycjonariusz):

Marek Różycki

ADRESAT PETYCJONOWANY:

Adresat:

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Kancelaria Sejmu – Komisja do Spraw Petycji

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

Rządowe Centrum Legislacji (RCL)

ul. Krucza 36 / Wspólna 6, 00-522 Warszawa

3. Ministerstwo Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa

PETYCJA

w sprawie wprowadzenia wymogu gwarantowanego udziału procentowego obu płci w rządowych i parlamentarnych zespołach legislacyjnych oraz komisjach kodyfikacyjnych

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1 i art. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, składam petycję o podjęcie inicjatywy legislacyjnej oraz zmian w regulaminach prac legislacyjnych (Rady Ministrów oraz Sejmu RP) polegających na **wprowadzeniu w przypadku regulacji wymagających parytetu obowiązku zapewnienia reprezentacji obu płci (na poziomie co najmniej 30–40%) w ciałach eksperckich, komisjach kodyfikacyjnych i zespołach roboczych odpowiedzialnych za tworzenie i opiniowanie projektów aktów prawnych.**

TREŚĆ ŻĄDANIA

Wnoszę o zmodyfikowanie procedur tworzenia prawa na poziomie krajowym poprzez:

1. **Wprowadzenie wymogu różnorodności płciowej zamiast parytetu jednej z płci** w składach osobowych komisji kodyfikacyjnych, zespołów doradczych i eksperckich powoływanych przez ministrów, Rządowe Centrum Legislacji oraz Sejm do prac nad projektami ustaw i rozporządzeń.

2. **Gwarancję dwustronnej symetrii (brak płciowości dyskryminacji):** Regulacja musi mieć charakter uniwersalny – chroniący przed niedoreprezentowaniem zarówno kobiet (np. w komisjach ds. obronności, przemysłu, gospodarki), jak i mężczyzn (w obszarach legislacyjnych dotyczących zdrowia, edukacji, praw rodzinnych, pracy czy opieki społecznej).

UZASADNIENIE

Zapewnienie różnorodności na etapie tworzenia prawa jest warunkiem koniecznym do stanowienia regulacji pełnych, odpowiadających na realne potrzeby społeczne i pozbawionych błędów wynikających z jednostronnej perspektywy.

1. Poziom wykształcenia i potencjał intelektualny kobiet

Dane statystyczne – zarówno na poziomie krajowym (Główny Urząd Statystyczny), jak i europejskim (Eurostat) – jednoznacznie wskazują, że **kobiety stanowią większość osób z wyższym wykształceniem**.

- W Polsce i w całej Unii Europejskiej ponad 60% absolwentów kierunków wyższych to kobiety.
- Kobiety dominują również na wielu kierunkach prawniczych, administracyjnych i społecznych.

Pominięcie lub marginalizacja udziału ekspertek z wyższym wykształceniem w zespołach legislacyjnych oznacza powoływanie się na ograniczony rezerwuar talentów, co bezpośrednio obniża jakość merytoryczną stanowionego prawa.

2. Przypadki pomijania perspektywy mężczyzn w regulacjach i obszarach branżowych

Zasada sprawiedliwości społecznej wymaga dostrzeżenia, że **brak reprezentacji mężczyzn w procesie legislacyjnym prowadzi do powstawania luk prawnych i systemowej dyskryminacji tej grupy**:

- **Prawo rodzinne i opiekuńcze:** Prace nad regulacjami dotyczącymi opieki naprzemiennej, alimentów czy procedur rozwodowych są częstokroć zdominowane przez środowiska marginalizujące rolę ojca. Skutkuje to utrwalaniem dyskryminujących praktyk sądowych, w których rola mężczyzny sprowadzana jest wyłącznie do funkcji płatnika świadczeń, z ograniczeniem jego praw rodzicielskich.
- **Polityka zdrowotna i profilaktyka:** Brak reprezentacji mężczyzn w zespołach ds. zdrowia publicznego skutkuje ignorowaniem kryzysu zdrowotnego mężczyzn (m.in. drastycznie

wyższego wskaźnika samobójstw – ponad 80% wszystkich przypadków w Polsce to mężczyźni, niższej oczekiwanej długości życia oraz braku dedykowanych programów profilaktyki nowotworowej ukierunkowanych na męskie schorzenia).

- **Prawo pracy, wiek emerytalny i zdrowie psychiczne:** Mężczyźni wykonują przeważającą część prac ciężkich, niebezpiecznych i fizycznych, co bezpośrednio przekłada się na wskaźniki wypadkowości przy pracy. Mimo to w legislacji socjalnej ignoruje się kwestie wcześniejszego zużycia organizmu mężczyzn, utrzymując nierówny wiek emerytalny czy brak powszechnych programów wsparcia psychologicznego dla branż zdominowanych przez mężczyzn.

- **Sektor edukacji i opieki:** System edukacji oraz opieki wczesnoszkolnej jest niemal całkowicie zdominowany przez kobiety (ponad 80–90% kadry). Tworzenie prawa oświatowego bez udziału mężczyzn prowadzi do kształtowania programów nauczania niedostosowanych do potrzeb i dynamiki chłopców, co skutkuje ich masowym odpływem ze ścieżki edukacji wyższej.

3. Zasada: Dyskryminacja nie ma płci

Regulacja legislacyjna musi opierać się na fundamencie, że **zakaz dyskryminacji ma charakter uniwersalny i nie podlega wartościowaniu ze względu na płeć**.

Standardy prawne Unii Europejskiej (art. 157 Traktatu o funkcjonowaniu UE, art. 23 Karty Praw Podstawowych UE) oraz Konstytucja RP (art. 32 i art. 33) chronią prawa obu płci. Gwarancja procentowego udziału obu płci w zespołach prawodawczych ma na celu zapobieganie monokulturze decyzyjnej – gwarantując, że prawo gospodarcze nie powstanie bez udziału kobiet, a prawo rodzinne, zdrowotne czy oświatowe bez udziału mężczyzn.

OŚWIADCZENIE W SPRAWIE WYRAŻENIA ZGODY NA UJAWNIENIE DANYCH (art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach):

Wyrażam zgodę na ujawnienie na stronie internetowej adresata petycji moich danych osobowych (imienia i nazwiska / nazwy podmiotu).

w

Ministerstwo
Sprawiedliwości

Departament Prawa Karnego

DPK-II.0512.20.2026

Warszawa, 06 października 2026 r.

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na petycję z dnia 1 sierpnia 2026 r., dotyczącą wprowadzenia wymogu gwarantowanego udziału procentowego obu płci w rządowych i parlamentarnych zespołach legislacyjnych oraz komisjach kodyfikacyjnych, w zakresie posiadanej właściwości, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zagadnienia zawarte w petycji pozostają zasadniczo poza zakresem kompetencji Ministra Sprawiedliwości, w ramach którego prowadzona jest jedynie obsługa samej Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego, dalej „KKPK", nie zaś jej organizacja i sposób kształtowania.

Skład KKPK jest kształtowany dwuetapowo. Przewodniczącego Komisji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Sprawiedliwości. Natomiast Zastępcę Przewodniczącego Komisji oraz członków Komisji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Sprawiedliwości zgłoszony po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji. Osoby wchodzące w skład KKPK są powoływane spośród wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki prawa karnego i jest to jedyne kryterium wyboru. Jak się wydaje, jest to kryterium wystarczające do tego by aspirować do udziału w pracach KKPK i nie jest konieczne wskazywanie dodatkowych kryteriów, w tym określanie parytetów płci w tym gremium, które mam charakter ekspercki.

Niezależnie od powyższego, z kierunkową aprobatą należy odnieść się do przedstawionego w petycji ogólnego postulatu zapewnienia możliwie szerokiej i zróżnicowanej reprezentacji kobiet i mężczyzn w składach komisji kodyfikacyjnych oraz zespołów doradczych i eksperckich uczestniczących w procesie tworzenia prawa. Należy

+48 22 52 12 888
kontakt@ms.gov.pl
www.gov.pl/sprawiedliwosc

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa P-33

podzielić stanowisko, że uwzględnianie różnorodnych doświadczeń i perspektyw może przyczyniać się do podnoszenia jakości procesu legislacyjnego oraz zwiększać jego adekwatność do potrzeb społecznych.

Jednocześnie jednak, w ramach prac legislacyjnych w zakresie objętym petycją, nie zachodzi zjawisko dyskryminacji ze względu na płeć. Zgodnie z art. 32 Konstytucji RP wszyscy są wobec prawa równi i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne, a nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny. Z kolei art. 33 ust. 1 i 2 Konstytucji RP ustanawia zasadę równości praw kobiet i mężczyzn, w tym równego prawa do zajmowania stanowisk i pełnienia funkcji. Wskazane przepisy mają charakter uniwersalny i zapewniają ochronę przed nierównym traktowaniem zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Nie oznacza to jednak obowiązku zapewnienia w każdym gremium równej liczby przedstawicieli obu płci. Samo zróżnicowanie proporcji kobiet i mężczyzn w składzie określonego zespołu nie jest bowiem równoznaczne z dyskryminacją, jeżeli dobór jego członków następuje na podstawie obiektywnych kryteriów, w szczególności wiedzy, kwalifikacji, doświadczenia zawodowego i przydatności do realizacji powierzonych zadań.

Z poważaniem
Jakub Kalbarczyk
Zastępca Dyrektora
Departament Prawa Karnego
/podpisano elektronicznie/